No. 302. 1835

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zondag en Maandag 20 en 21 December.

LAATSTE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — De belgische vertegenwoordigers hebben in hunne zitting van gisteren de wet op de kadastrale heffing aangenomen met een amendement van den heer *Gendebien*, houdende dat alle werkzaamheden van het kadaster binnen een tijdvak van 20 jaren kunnen moeten zijn en dat de uitkomsten op zinnen bekrachtigd zal moeten worden of anders vervallen.

Heden zou de belgische kamer de discussie over het budget der middelen aanvangen, waarbij zoo men dacht door den minister van buitenlandsche zaken zoodanig een zoogenaamde overzigt van 's lands binnen- en buitenlandschen toestand zou gegeven worden.

Bijkens het aan de kamer voorgedragen budget van uitgaven, hoofdstuk van buitenlandsche zaken, heeft men voor het volgend jaar niet, zoo als voor het loopende, uitgetrokken eene som van 40,000 fr. die bestemd was voor de ambassade eventueel naar Rusland te zenden. Daarentegen komt thans voor het eerst voor, eene som van 27,000 fr. voor het gezantschap in Italie, aan den graaf *Vilain XIIII* opgedragen, en 15,000 fr. voor een agent in Griekenland.

— De Spaansche Koningin-Regentes heeft aan den generaal *Daine*, voor diens bemoeijingen in het voorjaar, om een Spaansch-Belgisch hulpkorps op te rigten, het *Isabella*-kruis gezonden.

— Te Antwerpen waren heden (18 *December*) genoteerd: Belg. 100⅝; O. Metall. 101⅛; Sp. *Guebhard* 48⅝, 49, 48⅝, ⅝; Uitgest. 1834 24⅛; Passive 12; Uitgest. S. 17⅛; Nap. renten 92; Sard. 93; Rom. L. 101; Id. te Amw. 97⅜; Braz. 85.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 16den December.

Het Madridsch dagblad van den 8sten bevat een dekreet, waarbij de generaal *Alava* tot gezant bij het Fransche hof is benoemd.

De beide deputatien der wetgevende kamers hadden den vorigen dag de adressen van antwoord aan de koningin regentes overhandigd, de heer *Dupin* in de Fransche gezant-maren daarbij tegenwoordig.

— De minister van oorlog, graaf *Almadovar*, is den 7den naar het hoofdkwartier van den generaal *Cordova* vertrokken. In het dekreet, waarbij het bestuur van het departement van oorlog ad interim aan den heer *de Mendizabal* wordt opgedragen, wordt gezegd, dat het Noorder-leger, ten gevolge der buitengewone ligting van 100,000 man binnen kort aanzienlijk zal versterkt worden, en dat alzoo de tegenwoordigheid van den minister op het tooneel van den oorlog vereischt wordt, om het plan van den aanstaanden veldtogt te regelen. Volgens bijzondere berigten zoude er te gelijker tijd naar de verschillende provincien bevel zijn gezonden, om alle beschikbare troepen dadelijk naar de Baskische provincien te doen optrekken, en meende men dat er reeds in het begin van Januarij 15 duizend man van de nieuwe ligting gereed zoude zijn, om zich bij het leger te voegen; deze eerste bezending moest zich naar Santander begeven; vervolgens meende men een tweede korps van dezelfde sterkte tusschen Burgos en Valladolid bijeen te trekken, en eindelijk 10 duizend man naar Katalonien te zenden.

Men meende nog te Madrid, dat de heer *de Mendizabal* zich ernstig bezig hield met eenige financiele maatregelen, die binnen kort aan de Cortes zouden worden voorgedragen. Volgens de *Revista* behoorde daartoe een ontwerp om aan de zoogenaamde rentelooze schuld meerdere waarde te geven. Ter belooning van de diensten door den heer *Lionel Rothschild* aan het Spaansch gouvernement bewezen, is deze door de koningin-regentes tot kommandeur van de orde van *Isabella* benoemd.

Den 12den verspreidde te Madrid het gerucht dat de troepen der koningin in de omstreken van Tarragona een belangrijk voordeel op de karlisten hadden behaald, waarbij deze 400 gevangenen hadden achtergelaten.

Uit Bayonne schrijft men van den 12den, dat de generaal *Cordova* met zijne hoofdmagt op den regter-oever van den Ebro was, terwijl de generaal *Eguia* den 8sten zijn hoofdkwartier te Olazagutia, tusschen Salvatierra en Echarri Aranaz had gevestigd. Zoowel de divisie van den generaal *Guergué*, als die van Biscaye scheen zich aldaar bij hem te zullen voegen.

Omtrent het beleg van St. Sebastiaan zijn de berigten nog zeer uiteenloopende. Volgens sommige hadden zich 300 infanteristen en 60 kurassiers van Bilbao in de stad geworpen; volgens andere was het geschut der karlisten teruggekeerd en hoorde men reeds den 11den aan de grenzen dat de stad op nieuw beschoten werd.

— Uit Toulon meldt men dat aldaar de uitrustingen op herhaalden last van het gouvernement met den mersten ijver wordt voortgezet. Binnen weinige dagen zouden de vier linieschepen: *de Trilon*, *de Nestor*, *de Scipio* en *de stad Marseille* geheel gewapend zijn. De *Algésiras*, *de Duquesne* en *de Trident* hadden nog eenige reparatien noodig. In alle de havens der Middellandsche zee werden zeelieden aangenomen, om deze schepen en een aantal kleinere vaartuigen te bemannen.

— De kamer van afgevaardigden zal bij de opening zeer voltallig zijn. Het grootste deel der leden is reeds in de hoofdstad aangekomen. Men wil dat de heer *Dupin* door de meerderheid zal herkozen worden.

— Het hof der pairs zal de zaak van den opstand van April gehoor afhandelen, alvorens aan die van *Fieschi* te beginnen. De getuigen, die tot de zoogenaamde categorie van Parijs behooren, zijn tegen den 21sten voor gedagvaard.

— Heden (16 *December*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont 106,15; op tijd 106,25; 3 pCt. kont 76, op tijd 76,05; Nap. rente 96⅛; Sp. Perpet. 35¼; Cortes Coupons 23⅜; E. Leening 47¼.

NEDERLANDEN.

HAGA, den 19den December.

In de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is oplange onderzocht geworden het ontwerp van wet, ten aanzien der ligting van de nationale militie in 1836. Gelijk in vorige jaren, is bij dat onderzoek de wensch uitgedrukt geworden, dat er eenige ligtingen van de nationale militie, welke langer dan vijf jaren in dienst worden gehouden, zouden worden ontslagen; en verklaarde men er veel bezwaar in te vinden, om zonder uitdrukkelijke belofte, dat er in 1836 weder eene of meer ligtingen ontslagen worden, het aanhangige ontwerp goed te keuren; dat men daardoor zou naderen tot dien stand van zaken, welke, volgens de wet, als de gewone was aan te merken; dat men het met het bestaande status-quo onvereenigbaar oordeelde om zulk een groot aantal ligtingen te zamen in dienst te houden; dat, tot in verdere diensthouding der ligtingen van 1827, 1828, 1829, 1830 en 1831 een uitdrukkelijk besluit der wetgevende magt vereischt werd; dat, huns bedunkens, slechts een gedeelte der manschappen van de laatste ligtingen onder de wapens behoorde te worden gehouden; omdat immers de conventie te Londen in het jaar 1835 gesloten, en door onze Regering zoo wel als door België aangegaan, alle vijandelijkheden uitsluit, en wij derhalve niet in zoodanig oorlogsgevaar schijnen te verkeeren, dat het noodig zoude wezen, om die manschappen tot zelfs in het tiende jaar in de krijgsdienst te doen verblijven, een bezwaar dat niet buiten de meest dringende noodzakelijkheid aan hen opgelegd schijnt te moeten worden.

Van eene andere zijde is echter aangemerkt, dat de Regering dient te beoordeelen, welke krachtsontwikkeling noodig is onder de tegenwoordige, geheel buitengewone omstandigheden, welke evenzeer tot eenen toestand van vrede, als tot eenen staat van oorlog behooren, en waarin men in allen gevalle genoegzame oorlogsmagt, om aan een' trouwloozen vijand des noods het hoofd te kunnen bieden, in dienst behoort te behouden; dat bij de wet genoegzaam wordt uitgedrukt; dat de voorgaande ligtingen voor de nog niet ontslagen kunnen worden; dat men den wensch deelde, dat meerdere ligtingen zouden worden ontslagen, doch men de Regering de beslissing overliet in hoe verre daaraan kon worden voldaan, omdat zij voor 's lands veiligheid behoort te zorgen en de behoeften in dit opzigt alleen beoordeelen kan; dat het bezwaar voor de manschappen der vroegste ligtingen zeer aanmerkelijk gelenigd wordt door het onbepaald verlof aan de ligtingen van de jaren 1827, 1828 en 1829 gegeven, waarin men vertrouwt, dat die van het jaar 1830 eerlang zal mogen deelen; doch dat men zich echter in het algemeen vereenigt, vooral ook in het finantieel belang des lands, met den wensch, dat deze hoogst bezwaarlijke staat van zaken spoedig tot een gunstig einde gebragt worde.

Van Regeringswege is op deze bedenkingen hoofdzakelijk geantwoord, dat de zorg voor 's lands verdediging nog geenszins heeft kunnen toelaten, om meer ligtingen dan die van 1826 te ontslaan, of om het onbepaald verlof verder uit te breiden, dan het plaats gehad; dat het gouvernement het steeds wenschelijk blijft achten, om de ingezetenen zoo veel mogelijk te verligten in de diensten, welke de buitengewone omstandigheden tot verdediging van het vaderland van hen vorderen; dat het onbepaald verlof over de geheele ligting van 1829 en ook over al de manschappen van die van 1830 is uitgestrekt; dat men derhalve weldra zal kunnen zeggen, dat niet een man van de nationale militie in werkelijke dienst gehouden is van degenen, die hunnen vijfjarigen diensttijd hebben

volbragt; en dat zoodra het echter mogelijk zal zijn, om nog meer ontslag of onbepaald verlof te verleenen, daartoe dadelijk zal worden overgegaan. Omtrent het wenschelijke eener herziening der wettelijke bepalingen op de nationale militie, door sommigen aangetoond, wordt door de regering te kennen gegeven, dat hetzelve aan hare belangstelling niet is ontgaan en zij genegen is, om dienaangaande de noodige voorstellen te ontwerpen, waaromtrent reeds vele bouwstoffen voorhanden zijn; dat dit werk echter van eenen moeijelijken aard is en de omstandigheden der laatste jaren ook op de vertraagde tot stand brenging van hetzelve haren invloed hebben gehad.

Men verwacht van de zijde der Tweede Kamer van heden, het verslag der centrale afdeeling over dit ontwerp en in de volgende week de beraadslaging over hetzelve.

— Uit Arnhem schrijft men van den 18den dezer:

Volgens berigten van den Boven-Rhijn, was er veel drijfijs uit de Lippe en de Rhoer gekomen, zoodat de scheepvaart daardoor schijnt gestremd geweest te zijn. Dit is de tweede reis, gedurende dezen winter, dat de Boven-Rhijn met ijs bezet is geweest, terwijl de Benedenrijn er tot dus verre vrij van gebleven is. Wij hebben ook dezer dagen in onze streken geen vorst gehad.

Blijkens het aan de belgische kamers onlangs aangeboden budget van oorlog voor het volgend jaar met de daarbij ter toelichting behoorende stukken, telt het belgische leger tegenwoordig 8 divisiën en 22 brigade-generaals. De artillerie is achtervolgens tot op 17 batterijen gebragt, waarvan drie rijdende; 13 dier batterijen maken het bestaande regiment veld-artillerie uit; de 4 overige worden bediend door 4 kompagnien uit de vesting-artillerie getrokken, en zijn bespannen met paarden van den artillerie trein. De drie bataillons vesting-artillerie, ieder van 6 kompagnien, daardoor tot op 14 kompagnien verminderd, en onvoldoende tot vervulling der vestingdienst, zoo stelt de minister voor, de artillerie in drie regimenten te verdeelen, ieder bestaande uit 6 bespannen batterijen, 6 belegerings-batterijen en 1 depot-batterij, 't geen eene vermeerdering van omtrent 400,000 fr. kosten zou veroorzaken. — De kerlingen voor de kleeding en het onderhoud der soldaten zijn als volgt verdeeld: infanterie 18 centimes daags, kurassiers 25, artilleristen 18, jagers te paard 26, lanciers 28 cs. — De op de grenzen gekantonneerde troepen, het minimum voor 't geen tot de behoorlijke grens-verdediging vereischt wordt, zijn de volgende: een bataillon aan de Vlaamsche grenzen, twee bataillons aan de Schelde-oevers, anderhalf aan de Noord-Brabandsche grenzen, even zooveel in het Luxemburgsche, voorts vier eskadrons aan de noordelijke grenzen verdeeld. Het aantal der in linie op te stellen infanteristen bedraagt, volgens de staten, 64,000 man; de kavallerie bedroeg, in 1832, 6200 man, thans slechts 5,900. De minister stelt eene requisitie van 400 paarden voor. Het verlies aan paarden van 1 October tot 1 Mei aanstaande wordt op 300 berekend, welk aanzienlijk getal veel aan de slechte kaserne toegeschreven wordt. De verleende pensioenen aan soldaten, door oogziekten ongelukkig geworden, bedraagt over 1834—1835, niet minder dan 609, behalve 370 die een tijdelijk pensioen trekken en bij wie hoop op beterschap bestaat. In den laatsten tijd had deze kwaal echter minder gewoed

— De bevolking van Frankrijk bedraagt thans 32,509,742 inwoners, welke men met betrekking tot het lager onderwijs in vier klassen kan verdeelen. Kinderen beneden 2 jaren zijn er 1,811,787, van 2 tot 6 jaren 2,744,524, van 6 tot 15 jaren 4,987,261, van 15 jaren en daarboven 21,966,170. De eerste klasse is geheel onder moederlijke verzorging, de tweede moet in kinderscholen onderwijs ontvangen om voorloodig opgevoed te worden; maar 2,500,000 kinderen bezoeken die scholen niet. De derde klasse moet in primair-scholen onderwezen worden, maar van bijna 5 millioen kinderen, bezoeken 2,537,536, namelijk 838,803 jongens en 1,698,733 meisjes; volstrekt geene scholen, en 5,740,804, te weten 1,705,890 jongens en 2,039,914 meisjes gedurende den zomer niet. Van de 22,966,170 volwassenen kunnen 14,353,856, namelijk 5,741,542 mans en 8,612,314 vrouwen lezen noch schrijven!

— De krijgsmarine der Vereenigde Staten is op dit oogenblik, behalve de in aanbouw zijnde bodems, te zamengesteld uit 12 schepen van 74 stukken geschut, 14 van 44 stukken, 3 van 36 stukken, 2 van 24 stukken, 13 van 18 stukken, 6 van 12 stukken en verscheiden ligtere vaartuigen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 16den December.

In de Petersburger coranten wordt eene ukase bekend gemaakt, waarbij alle maten en gewigten in het gansche rijk worden gelijk gesteld, en daarvoor een gelijke normaal-maatstaf bepaald wordt. Als grondeenheid voor het gewigt moet het pond aangenomen worden, gelijk aande met het gewigt van $25\frac{13}{100}$ kubiekduim water bij $13\frac{1}{2}{}^{0}$ *Reaumur*. (Een in 1747 vervaardigd gouden pond, hetwelk tot hiertoe in de Petersburger munt als normaal gewigt diende, stemt daarmede overeen). De grondslag van de lengtemaat blijft de vadem van 7 Eng. voeten, in 3 archinen verdeeld, ieder van 28 duim of 16 wetschook. Ook voor de maten van vloeibaarheden en stortbare voorwerpen (graan) zijn naauwkeurige bepalingen gemaakt.

— De tot Beijersche gezant in Parijs benoemde graaf *Jenison*, welke sedert geruimen tijd zich in Athene bevond, is voor eenige dagen te Munchen aangekomen. Hij woonde te Ancona de inscheping des Konings van Beijeren bij, en zal zich na eenige dagen rust naar zijnen post te Parijs begeven.

— De groote raad van het kanton Waadt, heeft in zijne zitting van 3 dezer, bij een raadsbesluit, de sluiting van burgerlijke huwelijken, welke zonder kerkelijken zegen, enkel voor den burgerlijken regter gesloten worden, als wettig erkend.

— In het te Triest verschijnend dagblad voor den handel en zeevaart van den 1sten december, las men het volgende: De oostenrijksche koopvaardijvaart, bij haar ontstaan tot de Middellandsche, Grieksche en Zwarte Zeeën beperkt, breidde zich in het vervolg tot in de Oostzee en op den Oceaan uit. Ook met betrekking de snelheid van de vaart vreezen onze scheeps-kapiteinen niet de vergelijking met de beste snelzeilers door te staan. Een staaltje van buitengewone snelheid gaf onlangs de oostenrijksche kapitein *S. Cosulich*, kommandant der brigantijn *Archiduchessa Ermina*, van 239 ton, naardien hij des nachts van 1 october, te Bergen in Noorwegen het anker ligte en in den morgen van den 6den november hier in Triest binnenkwam, zoodat hij tot het afleggen eener uitgestrektheid van meer dan 400 zeemijlen, ligchts 35 dagen bestedde. Doorgaans duurt deze vaart over de 70 dagen.

— De jongste berigten uit Konstantinopel tot den 20sten november boden, dat de meeste uit Griekenland gekomen en in de hoofdstad zich bevindende Grieken, uit vreeze der Porte zich hadden laten inschrijven. De Grieksche gezant *Zographos* had zich te dier zake tot de gezanten van Rusland, Frankrijk en Engeland gewend, en men had opgemerkt, dat deze nog eenige rijke Grieken hadden doen besluiten naar Griekenland te vertrekken.

Eveneens ontvangen berigten uit Diarbekir van den 11den te voren, had de seraskier *Reschid*-pacha, laatstelijk nog eenige kurdische stammen onderworpen; een groot deel derzelve was Hevans onder de geregelde troepen van dien veldheer gekomen. De regering te Konstantinopel bleef voortdurend officieren en krijgsvoorraad van allerlei aard naar het leger van *Reschid* afzenden.

De arbeid in het arsenaal werd onder de leiding van *Namik*-pacha, volijverig voortgezet. Nog zes vaartuigen werden kortelijk zeilvaardig gemaakt.

— Te Weenen waren den 10den december genoteerd: Metall. 101⅛; 4 pCt. 99⅛; Bankactien 1380.

ENGELAND.

LONDEN, den 16den December.

De brief waarbij *O'Connell* zijne denkbeelden omtrent de hervorming van het Hoogerhuis heeft openbaar gemaakt, schijnt bij velen misnoegen te verwekken. In het graafschap Nottingham waar dezer dagen een parlementslid werd verkozen, heeft zelfs de kandidaat der hervormings-partij gemeend openlijk te moeten verklaren, dat hij *O'Connell* haatte. Het Iersch gouvernement schijnt thans het plan te hebben opgegeven om de namen van alle conservatieven van de lijsten der kandidaten, voor de posten van opper-sheriffs en andere, weg te schrappen.

— De engelsche vrijwilligers in Spanje beklagen zich over de menigvuldige onaangenaamheden en ontberingen, waaraan zij, insonderheid te Santander, zijn blootgesteld, van de morsigheid en armoede van welke stad in de hoogte, hiervan een zeer treurig tafereel ophangen. Onder de engelsche troepen, die te Corbon in een klooster gelegerd zijn, waren aanmerkende koortsen uitgebroken, die reeds verscheiden slagtoffers gemaakt hadden.

— In de brieven uit Bogota vindt men eenige bijzonderheden omtrent de negotiatiën wegens de erkenning der Zuid-Amerikaansche Staten door het Moederland. Ten gevolge eener gedane verklaring van het Spaansche kabinet, bij welke de sterkte tot verzoening werd uitgedrukt, had de minister van buitenlandsche zaken te Nieuw-Granada, in maart laatstleden, een brief gerigt aan den heer *Martinez de la Rosa*, waarin hij zich bereid verklaarde tot onderhandelen, op den grondslag der voorwaardelijke erkenning van de onafhankelijkheid en souvereiniteit dier republiek, zonder dat daarvoor eene schadeloosstelling, hetzij in geld of grondgebied, wierd gegeven. Deze brief is door den consul van Nieuw-Granada te Londen aan den generaal *Alava* behandigd en door dezen den heer *Martinez de la Rosa* toegezonden, en den 25sten jongstleden noodigde genoemde generaal het gouvernement der Republiek uit, eenen onderhandelaar naar Madrid te zenden.

— Den 24sten november was men te New-York nog steeds in dezelfde onzekerheid omtrent de eigenlijke bedoeling van den president *Jackson*, ten aanzien van het verschil met Frankrijk.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — De Roman *Wally* van Gutzkow is thans ook in *Wurtemberg* verboden. De schrijver heeft, te zijner verontschuldiging, een zoogenoemd *Beroep op het gezond menschenverstand* in 't licht gegeven, waarin hij verklaart geenszins het oogmerk te hebben gehad de Godsdienst aan te randen, maar slechts eenige *künstlerische Ideën* te ontwikkelen, waaromtrent hij alleen de letterkundige kritiek als beoordeelaarster erkent. Niet geheel ten onregte intusschen vragen de meer bezadigde Duitschers elkander, of dan in *Duitschland* zedelijkheid en godsdienst op zulke zwakke grondslagen rusten, dat een ligtzinnige Roman van een jongen schrijver in staat zoude zijn dezelve omver te werpen. Zoo niet: waarom dan zoo veel opheff gemaakt van een weinig beduidend boek? Immers werden voor verrig, vijftig en meer jaren ook zulke boeken geschreven door moedwillige jongelingen en godlasterende grijsaards; en zij zijn reeds voorlang vergeten. Uit alle beroeringen der wereld, te midden der dwaasheden en slechtheden der menschen, heeft het Christendom zegevierend het hoofd steeds glansrijker omhoog geheurd; en zou het thans in gevaar komen door een Roman!

Italië. — De schrijver van een der meest gezochte Italiaansche Romans, welke in den laatsten tijd verschenen zijn, heeft een nieuwen Roman volgen laten, getiteld *Het Beleg van Florence door Karel V*. Van dit werk wordt met den allergunstigsten toe gesproken, en de Boekverkooper Baudry te *Parijs* heeft het handschrift van hetzelve voor de aanzienlijke som van *tien duizend franken* gekocht.

Frankrijk. — De Siamesche tweelingbroeders Eng en Chang, die door eene zonderlinge speling der natuur vóór op de borst, door eenen vleeschachtigen band, zijn aaneen gegroeid, zoo echter dat zij vrijelijk al de leden hunnes ligchaams bewegen kunnen, zijn thans te *Parijs* aangekomen. In 1829 uit *Siam* naar *Noord-Amerika* overgebragt, gingen zij vervolgens naar *Engeland*, maar in *Frankrijk* wilde de policie hen niet toelaten. Zij zijn toen naar *Amerika* teruggekeerd, en thans is het hun verguld geworden zich ook te *Parijs* te laten zien. Zij zijn thans 25 jaren oud en 5 voeten hoog, ofschoon Eng een weinig kleiner en iets minder sterk is dan Chang. Zij zijn volmaakt gezond, zeer vlug in hunne bewegingen, en zwemmen zelfs met veel behendigheid. Hunne verstandelijke vermogens zijn goed ontwikkeld; zij spreken Engelsch, maar hunne moedertaal hebben zij vergeten. Zij spelen het damspel, maar alleen met andere personen: toen men hun voorstelde, zij zouden eens te zamen spelen, maakten zij de aanmerking, dat dit even zoude zijn, alsof de regterhand tegen de linker ging spelen. Alle ligchamelijke aandoening gevoelen zij te gelijk. Zij krijgen te gelijk eetlust, en worden te gelijk verzadigd, zij slapen te gelijk in, en worden te gelijk wakker; ja, dien de een gaarne ziet, die is ook den anderen aangenaam. Aan boord van het schip echter, 't welk hen naar *Europa* heeft overgebragt, hebben zij eenig verschil gehad, daar de een zich in de zee wilde baden, 't geen de andere niet verkoos, welk verschil echter spoedig is bijgelegd. Ook is de omloop van het bloed bij ieder hunner verschillend: zoo heeft men waargenomen, dat de pols van Eng 70 malen sloeg, terwijl die van Chang 80 slagen gaf. Wanneer zij lezen, lezen zij gewoonlijk hetzelfde boek; echter kunnen zij, de een bij voorbeeld een roman, de andere een geschiedkundig werk lezen. In 't geheel blijkt het duidelijk, dat zij twee afzonderlijke, ieder op zich zelve georganiseerde wezens uitmaken. Hen door eenige chirurgicale kunstbewerking te scheiden, schijnt ook te *Parijs* voor onmogelijk gehouden te worden: ook betuigen zij, daartoe nooit te zullen overgaan, al ware er uitzigt op eenen goeden uitslag. Zij leven gelukkig te zamen, hebben hunne eigene huishouding, bedienden en rijtuig, waarmede zij reizen, en zijn ten innigste, zoowel geestelijk als ligchamelijk, aan elkander verbonden.

Engeland. — Uit *Bristol*, waar in het volgende jaar de Britsche Vereeniging van Natuurkundigen zal gehouden worden, vernemt men, dat de Markies van *Lansdowne* tot Voorzitter van dezelve is verkozen. — Het ontwerp der tegenwoordige Ministers om te *Londen* eene goctroijeerde Universiteit te vestigen, welke Akademische graden kan toekennen, schijnt thans tot stilzwijgen te zijn gekomen. Men wil zelfs, dat eene Commissie tot het afdoen der examens in de faculteit der Wijsbegeerte reeds benoemd is, en bestaat uit Dr. Maltby, Bisschop van *Chichester*, de Hoog eerwaarden Airy en Sedgwick van *Cambridge*, Thirlkewell, den Vertaler van Niebuhr's *Romeinsche Geschiedenis*, en Hamilton van *Dublyn*. Zoowel het *Kings-College* als de Londensche Universiteit zullen hare kweekelingen kunnen zenden om examens af te leggen tot het bekomen van Akademische graden, en met der tijd zal ook aan de kweekelingen van andere inrigtingen van hooger onderwijs hetzelfde voorregt verleend worden, zoodat alsdan de Nonconformisten op dit punt niets meer te wenschen zullen hebben. De Londensche Universiteit, welke gaarne een uitsluitend privilegie voor zich verlangd had, heeft dit veel-omvattend ontwerp thans voor haren verklaard, en zal zich in 't vervolg Universiteits-college noemen. — In eene vergadering van het Aziatisch Genootschap te *Londen*, den 5 dezer gehouden, is onder anderen gelezen het begin eener Historische Schets van het Koningrijk *Pandya*, door Prof. Wilson getrokken uit de Handschriften van Mackenzel. Uit deze voorzigtige schets blijkt dat dit koningrijk en deszelfs hoofdstad *Madura* ongeveer vijf of zes eeuwen voor onze tijdrekening zijn gesticht, en dat deze stad haren naam heeft gekregen uit de legende, volgens welke de Goden de bouwing dezer stad met zoo veel belangstelling beschouwd hadden, dat zij, na de voltooijing, een regen van nectar-achtigen dauw uit den hemel deden vallen, waardoor de aarde als met een zoet kleed bedekt werd. *Madura* nu beteekent in de taal des lands *zoet*.

Nederlanden. — De Halleysche Komeet is vooreerst aan onze oogen verdwenen; zij is met toenemenden spoed haar perihelium, dat is, het punt harer loopbaan, waarbij zij het digst tot de zon komt, genaderd, welk punt zij den 16den November, des avonds 7 uren, heeft bereikt, juist zoo als zulks vooraf was berekend door onzen landgenoot Kaiser, terwijl de Fransche sterrekundige de Pontecoulant, zelfs nog kort voor dat tijdstip deswege gewijfeld had. De komeet was toen tusschen de loopbanen van Mercurius en Venus, op eene verwijdering van 13 millioenen mijlen van de zon. Hare verwijdering van de aarde, welke den 12 October, toen zij dezelve het digst genaderd was, 3,850,000 mijlen bedroeg, was den 16 November 31⅓ mill. mijlen. De komeet keert thans van de zon terug en is in de laatste helft van December, als ook in Januarij, Februarij en Maart 1836, in den morgenstond aan den zuidelijken hemel, in den Schorpioen, den Wolf, Centaurus, enz. waar te nemen, en zal, bij gunstig weder, aldaar welligt met het blooté oog kunnen gezien worden. Daarna zal zij hare groote reis aannemen, die haar meer dan eenmaal zoo ver, als Uranus van ons verwijderd is, in het wereldruim zal voeren, tot dat zij 744 mill. mijlen van de zon verwijderd zal zijn. Hare loop keert dan weder naar de zon, en zij komt na verloop van 76½ jaar tot ons terug, zoo dat onze nakomelingen haar in 1911 of 1912 weder zullen waarnemen. — De eerste klasse van het Koninklijk Nederlandsch-Instituut heeft hare prijs-uitschrijving, aangekondigd in de openbare vergadering de klasse van 1 September 1835, thans door den druk in het Nederduitsch en Fransch gemeen gemaakt, zijnde door dezelve voorgesteld de twee volgende vragen, om beantwoord te worden voor den laatsten Februarij 1837: I. Welke ziekten, zoo uitwendige als inwendige, komen onder dezelfde of gelijksoortige gedaanten bij den mensch en de grootere huisdieren voor? In hoe ver is men in staat, derzelver verschil, volgens *anatomische*, *physiologische* en *pathologische* grondbeginselen, te verklaren? Welke algemeene regelen zijn uit deze beschouwing, opzigtelijk de behandeling der ziekten van den mensch en der dieren, af te leiden? II. Men verlangt eene volledige ontwikkeling van de thamatische theorie der zijdelingsche drukking van stroomende vloeistoffen, in het bijzonder toegepast op de Venturische buis en op die verschijnselen, welke zijn waargenomen, wanneer de vrije uitstrooming eener vloeistof door eene opening gewijzigd wordt door een plaatje, digt voor die opening gehouden, en andere dergelijke verschijnselen meer. Men zie *Ann. de Chimie et de Physique*. T. 35 en 36. *Corresp. Math. et Phys.* T. 3, enz. De prijs bestaat in eene gouden Medaille ter innerlijke waarde van *vijfhonderd* gulden. — Op den 7 dezer is te *Rotterdam* ten tooneele gevoerd het oorspronkelijk Treurspel *Johanna Shore* van den Heer A. van der Hoop Jr. De dichter, na het eindigen van het stuk, op verzoek der aanschouwers te voorschijn getreden zijnde, is met een daverend handgeklap en het voordragen van een dichtstuk te zijner eer begroet; waarna ook Mejuffrouw Hoijer en de Heer Bingley, die de hoofdrollen vervuld hadden, op het tooneel geroepen en met handgeklap ontvangen zijn.

Berigten uit het gebied van Kunsten en Nijverheid.

Fransche miniatuurverwen met de Engelsche vergeleken. — Wanneer eenig fabrikaat eenmaal den naam van voortreffelijkheid bekomen heeft, zoo blijft deze naam nog lang voortduren, al is dezelve ook werkelijk niet meer gegrond. Dit is het geval met de Engelsche verwen, ten aanzien van welke in het algemeen verzekerd wordt, dat zij de eenige zijn, welke voor miniatuur-schilderen deugen, ofschoon men zich de moeite niet gaf, om ze met die te vergelijken, welke men sedert 30 jaar in Frankrijk maakt, en welke de Heer Chenal te Parijs zoo goed levert, dat zij de Engelsche volkomen evenaren. De Heer Mijnheer bekwam deze overtuiging door vergelijking der *Chenalsche* verwen, met die van Newman en Ackerman, welke onder de Engelsche, gelijk bekend is, als de beste gelden; want hij vond hierbij, dat de eerste zich gelijkmatig onder het penseel verdeelen, en even zulke gelijkmatige kleuren geven, als de beste Oost-Indische inkt; eenige Fransche verwen, zoo als b. v. het Fransche kobal-blaauw scheen hem zelfs nog beter toe dan het Engelsche. — Omtrent de behandeling, welke de Heer Chenal (die in Engeland leerde, en na eene dertigjarige ondervinding zelf op vele verbeteringen kwam) bij het bereiden zijner verwen volgt, zegt ons de Heer Mijnheer: De meeste der ruwe verwen, zoo als b. v. de ókers en metaal-oxyde worden eerst op het zorgvuldigste gewasschen, om alle grovere deelen, even zoo als de immer daarin voorhanden zijnde zouten daaruit te verdrijven. Dan worden zij op groote glasplaten met porseleine loopers van 10 tot 12 Nederl. ponden zwaarte tot den hoogsten graad van fijnheid gewreven, en hierop met gom voorzien, tot zooveel als elke verw behoeft. Nadat dit geschied is, brengt men ze in dunne lagen op marmeren platen, waarop men ze zoo lang laat droogen, tot zij de vaatheid van een week deeg bekomen. Dewijl nu de randen dezer lagen reeds droog zijn, terwijl de middelste deelen nog week zijn, zoo slaat men de eerste in de laatste, rolt de geheele massa af en doet ze in een zeer zuiver, volkomen bedekt vaatwerk, waarin men het 2 of 3 dagen laat zweeten. Na dezen tijd kneedt men het deeg en vormt daaruit pijpjes ter dikte van de pink, welke in stukken ter lengte van het modél gesneden en andermaals in goed gesloten vaatwerk gedaan worden, opdat de vochtigheid zich gelijkmatig verdeele. Met groote zorg wordt er naar gezien, dat de gezamenlijke stukken eenen gelijken graad van weekheid bekomen, opdat de stukjes bij het droogen niet springen, en het afdruksel goed opnemen. Eene der voornaamste voorwaarden bij de fabricatie is ook nog, dat alle stof vermeden wordt; om welke reden men met natte sponsen afwascht,

Beurspryis der Effecten, te Amsterdam.

VRIJDAG, den 18den December

	laagste koers.	hoogste koers.	koers van h. j.		pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers van h. j.
NEDERLAND. pCt.				Dito 18[29]	5	105		
Wed. Schuld	2½	54 11/16	54 13/16	Cert. dito 18[31]	5	96½		
dito dito	5	101 11/16	101 ¾	Obl. te Lond.	5			
Uitgestel. dito.		1 9/32		Cert. te Hamb.	5			
Kapsbill. dito.		24 7/16	24 5/8	Ins. in Assig	6	67⅞	67 15/16	67⅞
Amort. Synd.	4½	94 ⅜		Certific. dito	6	68⅛		
Dito dito	3½	78 11/16	78 ¾	78 ¾	POLEN. A. L. fl. 300		123⅜	
Schatkistbill.	4			Aand. L. fl. 500				
Hand. Maats.	4½	123¾		PRUISSEN.				
Nieuwe Dito.	4½	102		Dito ditto R. 50.		105⅞	105⅝	
FRANKRIJK.				Neg. L. 1830.	4			
Ins. Grooth.	3	80¾	80⅞	OOSTENRIJK.				
ENGELAND.				Aand. L. f 100.				
Dito p. 12 Aug.	3			Dito ditto 250.	4			
ORANJE.				Metalliek.	5	98½		
Sp. bij Ardoin	5	48⅝	48⅝	48⅝	Dito L. gen.	5		
Dito onbep. tl.		47⅞	48⅛		Dito.	2½	57	57⅛
Passive		13/16			Obl. Goll&C.	5		
Deferred.		23⅜	24¼	23¾	Dito.	4		
Pet. R. E. Ams.	5				Cert. Stadsb.	2½		
Fransche Uitg.		17 11/16	17⅞	17⅞	Ween. B. act.	3		
Engelsch Uitg.					N. Ween. Aand.		710	
PORTUGAL.				DENEMARKEN.				
Obl. te Lond.	3			Leen. te Lond.	3			
NAPELS.				BRAZILIEN.				
Cert. Falc. & C.	5			Dito Rotsch.	5	85		
Aand. Tavolg.	3	67¾		RUSS. Fr. Aand.				
RUSLAND.				500 Fr. f		233	235	235
Obl. Hope 1798	5	104⅜	104⅝					

PUBLIEKE VERKOOPING.

JACOB VAN NAERSSEN, Notaris, residerende te Breda, zal ten verzoeke van zijnen Principaal, op *Dingsdag den* 29 *December* 1835, des avonds ten zeven ure, in het Koffijhuis *de Zwaan*, op de Groote Markt te Breda, publiek veilen en veertien dagen daarna aan den meestbiedende finaal verkoopen:

Eene hechte sterke en wel doortimmerde HUIZINGE, ACHTERHUIZINGE, PLEIN en ERVE, zijnde het van ouds gerenommeerde en welbekende *Koffijhuis*, genaamd de ZWAAN, voorzien van ruime Benedens- en Boven-Zalen, zeer geschikt en steeds diendende voor *Concerten*, *Partijen*, enz.; voorts van de noodige *Woonvertrekken*, *Keuken*, *Kelders*, *Zolders* en *verdere gemakken*, alles aan elkanderen gelegen aan de oostzijde van de Groote Markt te Breda, wijk B. No. 118.

In gebruik te aanvaarden met 1 *Mei* 1836.

Nadere informatien te bekomen ten kantore van gemelden Notaris.

GIJSBERT VAN DEN ENDEN, Griffier bij het Vredegerecht te Breda, zal op Woensdag 23 December 1835, des voormiddags ten 10 ure, ten huize en ten verzoeke van de Wed. BOGERS, op de Boschstraat te Breda, aan de meestbiedenden Publiek Verkoopen:

16 à 18 zeer goede PLUIMEN BEDDEN, KUSSENS, 30 Wollen en Katoenen DEKENS, 25 paar Eiken SLAAPLAKENS, 10 LEDIKANTEN, LATAFELS, TAFELS en BANKEN, 2 WINKEL-BANKEN, KOPER-, TIN- en IJZER-KEUKENGERIEF, enz.

Dingsdag op de gewone uren te zien.

NOOT HET RIJK.

Amortisatie-Syndicaat.

REGISTRATIE DER DOMEINEN, WEGEN, VAARTEN, ENZ.

HOUTVERKOOPINGEN.

De Agent van het Domein te Breda zal op de navermelde dagen, uren en plaatsen, publiek verkoopen, als:

Op Maandag den 4 *Januarij* 1836, *'s morgens om* 10 *ure*, *ten Stadhuize van Breda, en ten overstaan van den Heere Burgemeester derzelve Stad:*

3 Kavelen SCHAARHOUT in het Liesbosch onder 's Prinsenhage.
3 ditto op het Speerhoek in den polder van Belcrum onder Teteringen.
20 ditto in het Mastbosch, onder 's Prinsenhage en Ginneken.
2 ditto op de Hoeve van Etten, onder 's Prinsenhage.
20 ditto in het Ulvenhoutsbosch, onder Ginneken.

Op Donderdag den 7 *Januarij* 1836, *'s morgens om* 10 *ure*, *ten huize en herberge van CHRISTOFFEL HOUTEPEN, op den Heuvel, ten overstaan van den Heere Burgemeester van Gilze en Rijen,*

15 Kavelen SCHAARHOUT, onder Alphen.
11 ditto in de Rijsel Koolhoop, onder Gilze.
2 ditto MASTEN-DUNZEL en BRANDHOUT aldaar.

Alles bleeder bij Billetten omschreven.

De Inschrijven van Verkoop liggen ter lezing ten kantore van den Agent. Zijnde bij de respective Plantsoenjemeesters nadere informatien en dienvolgens te bekomen.

Breda, den 14 *December* 1835.

De Agent voornoemd,
M. SMITS.

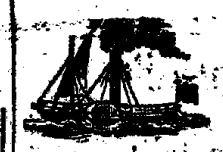

Het geëerde Publiek, wordt bekend gemaakt dat de *STOOMBOOT*, welkers trekken de Steden ROTTERDAM, DORDRECHT en MOERDIJK, met den 28sten December, uithoofde van eenige Reparatie voor den ketel, tijd niet zal liggen, alsmede de wederaanvang van de Vaart door middel der Nieuwspapieren worden bekend gemaakt.

STOOM-JAGT

PRINSES MARIANNE,

van *MIDDELBURG* naar *ROTTERDAM*,

December 1835.

Van *Middelburg*.		Van *Rotterdam*.	
Donderdag den 24,	's morg. 7 uur	Dingsdag den 22,	's morgen 6½ uur
Zondag » 27,	» 6½ »	Vrijdag » 25,	» 7 »

BIJ BROESE & COMP., TE BREDA,

IS VERKRIJGBAAR:

4. ATLAS,

BEHOUDENDE

ERTE-EN-DERTIG

Hijdrographisch-Topographische Kaarten,

OP ROYAAL FORMAAT.

Van het grootste gedeelte des bevaarbaren Rhijnstroms van alle zijne takken tot in de Noordzee en in de Zuiderzee;

ALSMEDE

Van de Maas, stroomafwaarts Bommer;

EN BENOORDEN

De omstreken langs de genoemde Rivieren tot aan de Noord- en de Zuiderzee.

UITGEBRACHT AAN

Z. K. H. den Heere Prince van Oranje,

EN UITGEGEVEN DOOR DEN

RIDDER VON WIEBEKING,

Koninklijk Hegerach Werkelijken Geheimraad en voormalig Directeur Generaal van den Waterstaat der Bruggen en Wegen in het Koningrijk Beijeren.

Deze Kaarten stellen op eene naauwkeurige wijze voor, niet alleen van boven Dusseldorf af, de streken hoede omtrent van den Rijn en oostelijken Yssel gelegen, maar ook die der verder benedenwaarts gelegen zijtakken van den Rijn tot aan Zee, de streken tot beneden Gellevoet, Goedereede, Brouwershaven en Flakkee, die van de Willemstad, Geertruidenberg, 's Hertogenbosch, Grave, Nijmegen, en tot aan de Zuiderzee.

Een groot deel dezer Kaarten is opgenomen geweerden door den Heer VON WIEBEKING zelven, genoegzaam bekend door zijne Waterbouw- en Burgerlijke Bouwkundige Werken, te zamen 15 deelen in 4to met 413 Platen uitmakende, alzinde door een groot gantal Kaarten van de voormaligste streken van Duitschland, sedert 1780—1792 door hem zelven opgenomen en uitgegeven.

Bovengenoemde Atlas is tevens vergezeld van een in het werk gedrukt geschrift, insgelijks van den Ridder VON WIEBEKING, behelzende:

1°. *Opheldering en Verklaringen* zoo wegens de inrigting en het gebruik der Kaarten, als omtrent al de bijzondetheden op dezelve voorkomende en voor den Waterbouwkundigen zoowel als voor den Ingenieur van het hoogst gewigt, zoogals de afloop, verval, diepte stroomsnelheid der rivieren, ontwerpen tot verbetering, enz. enz.

2°. *Hijdrotechnische Opmerkingen* over de verbeteringen van den Waterstaat in Holland, enz.

De Prijs van den geheelen ATLAS met de beschrijving is *f* 87,50.

2. VIER BÜCHER

VON DEM

WISSENSWÜRDIGSTEN UND NÜTZLICHSTEN

DER

WASSERBAUKUNDE,

BEGLEITET VON DEN MERKWÜRDIGSTEN BEISPIELEN UND

ZWEI ATLASSE,

ZUGEIGNET SR. K. H. DEN KRONPRINZEN VON PREUSSEN,

VON

C. T. von Wiebeking.

Het eerste deel van dit werk is van eenen Atlas vergezeld, welke 33 naauwkeurig geteekende Topographisch-Hydrographische Kaarten en echte Plans behelst. By den text van het eerste deel, (zijnde een kwartoband van 263 pagina's) zijn bovendien 9 Kaarten ingebonden. Ook bij het tweede deel dat eenen Atlas met 60 Platen en Kaarten bevat. De prijs van dit Eerste Deel met den Atlas is *f* 55,— Later zal de prijs verhoogd worden.

Bij bovengemelden is verkrijgbaar:

Dictionnaire de l'Académie Française.

SIXIEME EDITION, 1835.

2 GROS VOL. EN PLUS DE 2000 PAGES, in 8°,

BREDA, DU BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.